

Magdalena Syposz
Politechnika Częstochowska

Konwencjonalne i niekonwencjonalne formy krzewienia kultury na wsi. Studium przypadku.

Zagadnienia związane z kulturą można traktować zarówno, jako ważny problem współczesnej humanistyki, jak i za istotny składnik życia codziennego większości ludzi. Intensywność potrzeb kulturalnych poszczególnych osób oraz całych zbiorowości zależy od wielu czynników życiowych bądź sytuacyjnych, jak np. wychowanie, wykonywany zawód czy miejsce zamieszkania. Między miastem a wsią obserwuje się duże różnice w dostępie do instytucji kultury oraz różnice w stopniu korzystania z nich. Połączenie wzrostu cen usług kulturalnych z możliwościami wyboru, ma wpływ na ograniczenie dostępu do kultury głównie na wsi i w małych miastach: "częstość korzystania z instytucji kultury i ich zasobów jest większa w miastach niż na wsi"¹.

Udział wydatków na kulturę w wydatkach ogółem gospodarstw domowych jest najniższy w gospodarstwach rolników, a przeciętne wydatki na kulturę na 1 osobę rocznie kształtowały się w tych gospodarstwach w latach 1999 - 2003 na poziomie od 99,36 do 115,20 zł. Mimo iż kwota ta nieznacznie wzrosła, nadal bardzo odbiega od przeciętnych rocznych wydatków na zakup artykułów i usług kulturalnych gospodarstw domowych innych grup społeczno - ekonomicznych.

Tabela 1

Porównanie wydatków na kulturę w gospodarstwach domowych rolników z gospodarstwami domowymi ogółem

Rok	Przeciętne wydatki na kulturę na 1 osobę rocznie (w złotych)	
	w gospodarstwach domowych rolników	w gospodarstwach domowych ogółem
1999	99,36	238,68
2000	105,48	229,56
2001	111,72	225,96
2002	112,08	234,24
2003	115,20	246,24

Źródło: Opracowanie własne za: Dziubińska - Michalewicz M., Kojder A.: *Uczestnictwo w kulturze mieszkańców Polski*. Kancelaria Sejmu, Biuro Studiów i Ekspertyz, Wydział Analiz Ekonomicznych i Społecznych. Raport Nr 215, maj 2003. s. 15 oraz *Kultura...*, op. cit., s. 73.

¹ Kultura w 2003 r. [w:] Informacje i opracowania statystyczne, opracowanie zbiorowe, GUS Warszawa 2004, s. 65, 66.

Ogromną rolę w upowszechnianiu i dostępie do kultury ludności wiejskiej spełniają domy i ośrodki kultury, oferujące najtańsze i najbardziej popularne formy uczestnictwa w kulturze. Inicjatywy takich lokalnych placówek służą bowiem zmniejszaniu zróżnicowania kulturalnego pomiędzy miastem a wsią. Formy krzewienia kultury na wsi są najczęściej powtarzalne, spotykane w podobnej formule w większości ośrodków, a należą do nich m.in.: działalność bibliotek, zespołów folkloru muzycznego i tanecznego, organizowanie dożynek, festynów, wystaw plastyki obrzędowej itp. Autorka skupia uwagę na niekonwencjonalnym sposobie krzewienia kultury, jakim są organizowane w Rudnikach Spotkania Muzyków Jazzowych - jedyna tego rodzaju impreza mająca miejsce w środowisku wiejskim.

Formy krzewienia kultury w Rudnikach

Gmina Rudniki jest położona w północno - wschodniej części województwa opolskiego, zajmuje obszar 100 km² i liczy ok. 9 tys. mieszkańców (na co składa się 38 wsi, tj. 21 sołectw). Rudniki są typowo rolniczą gminą, z zapleczem do rozwoju przemysłu rolno - spożywczego i rolno - przetwórczego. Rodzinne gospodarstwa rolne są tu formą dominującą.

Głównym miejscem krzewienia kultury na tym terenie jest Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Rudnikach. Placówka ta zajmuje się organizacją imprez kulturalnych i sportowych o randze wojewódzkiej, krajowej, a także międzynarodowej. W kalendarzu przedsięwzięć znajdują się między innymi takie pozycje, jak: przegląd kolęd, konkurs fotograficzny i recytatorski, dożynki gminne, przegląd zespołów wokalnie - instrumentalnych, festyn "Powiatowa Majówka Strażacka", turnieje: szachowy i tenisa stołowego, minifestiwal piosenki dziecięcej, przegląd małych form teatralnych, wystawa malarstwa, festyn integracyjny gmin Rudniki i Radłów oraz święto pieczonego ziemniaka. Od 1985 r. przy ośrodku działa wielopokoleniowy Zespół Folklorystyczny "Rudniczanki" wraz z kapelą i orkiestrą dętą w Żytniowie. Zespół ma w swoim repertuarze dawne pieśni z terenu ziemi wieluńskiej oraz regionalne pieśni ludowe i okolicznościowe. Działają tu również Teatrzyk Żywego Słowa, Klub Seniora i Klub Twórców Ludowych.

Do wieloletnich imprez cyklicznych o zasięgu ponadlokalnym, które organizuje się w Rudnikach należą:

- Ogólnopolski Bieg Masowy "Pętla Rudnicka",
- Międzynarodowe Zawody Drwali w Bobrowej,
- Międzywojewódzki Konkurs Plastyki Obrzędowej,
- Spotkanie Muzyków Jazzowych Województw Południowej Polski.

Wśród proponowanych przez Ośrodek imprez kulturalnych na szczególną uwagę zasługuje organizowane już po raz trzynasty Spotkanie Muzyków Jazzowych. Jest to impreza, w której biorą udział muzycy indywidualni oraz zes-

poły jazzowe, prezentując improwizację na temat popularnego standardu i improwizację na dowolny temat muzyczny. Spotkanie Muzyków Jazzowych ma na celu zaktywizowanie i kształtowanie poziomu artystycznego amatorskiego ruchu muzycznego, integrację wykonawców i odbiorców muzyki jazzowej, prezentację dorobku amatorskich zespołów jazzowych i solistów, zwiększenie aktywności placówek kulturalnych w kierunku upowszechniania zespołowych i solowych form jazzowych oraz promocję życia muzycznego gminy Rudniki.²

Spotkania jazzowe cieszą się ogromnym zainteresowaniem ze strony mieszkańców gminy i jej okolic, co zważywszy na rodzaj prezentowanej tu muzyki jest zjawiskiem co najmniej zdumiewającym. Jazz uznawany jest za jeden z trudniej przyswajalnych gatunków muzycznych i jest utożsamiany z wysublimowaną wrażliwością muzyczną, charakterystyczną dla osób umuzykalnionych oraz wykształconych. Każdego roku zgłasza się do Rudnik coraz więcej zespołów chętnych do zaprezentowania się, jak również brakuje miejsc dla wszystkich, którzy chcą obejrzeć koncerty. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż impreza odbywa się na wsi i jest to jedyne miejsce w Polsce, gdzie w otoczeniu kultury rustykalnej tak doskonale rozwija się kultura muzyczna, którą raczej kojarzymy z wyrafinowanymi klubami studenckimi, bądź środowiskami wybrednych smakoszy muzyki jazzowej.

Formuła Spotkań Muzyków Jazzowych w Rudnikach - na scenie jazz, na stołach bigos

Pomysłodawcą Spotkań jest saksofonista mieszkający w Rudnikach i wieloletni instruktor GOKSiR, Edward Wcisło. Wiedząc, że z jazzu wywodzi się większość nurtów muzyki rozrywkowej uznał, że warto zapoznać z nim zarówno okoliczną młodzież, jak i starszych mieszkańców Rudnik. Impreza zaistniała głównie dzięki wsparciu władz samorządowych, zaangażowaniu Janiny Pawlaczyk, zajmującej stanowisko dyrektora Ośrodka oraz dzięki pomocy ze strony częstochowskiego ośrodka kultury. Edward Wcisło jako muzyk pracował nad kształtem imprezy, był doradcą Spotkań, a od kilku lat jest stałym członkiem jury.

Spotkanie Muzyków Jazzowych jest pozbawionym charakteru konkursowego wspólnym muzykowaniem, zaś do atrakcji spotkań należy "jam session" z udziałem wszystkich wykonawców i zaproszonego gościnnie zespołu. Organizatorzy zapraszają jednak również fachowców, którzy oceniają prezentacje muzyczne i przyznają wyróżnienia najciekawszym z nich. Mimo tej profesjonalnej oceny, impreza jest spotkaniem grających jazz, a komisja konsultacyjna jest jedynie zewnętrznym głosem doradczym, którego opinia ma służyć wspie-

² Regulamin XIII Spotkania Muzyków Jazzowych Województw południowej Polski.

raniu i promowaniu najlepszych wykonawców.

Niecodzienny i zaskakujący jest pomysł połączenia muzyki w pewien sposób elitarnej z salą, którą Ośrodek dzieli z Ochotniczą Strażą Pożarną. Salę organizuje się, jak na świąteczną uroczystość - widzowie siedzą przy zastawionych stołach, zaś ze sceny można usłyszeć tematy standardów jazzowych G. Gerschwina, D. Ellingtona, E. Fitzgerald, Ch. Parkera, M. Davisa czy J. Coltrane'a. Formułę tej imprezy można uznać za przykład zjawiska homogenizacji kultury, którego zasadniczym działaniem jest usunięcie dystansu między elementami kultury różnych poziomów.³

Publiczność na spotkaniach jazzowych bawi się doskonale - przy improwizacji muzyków na scenie młodzież i starsi improwizują w tańcu. Ze względu na brak charakteru konkursowego tej imprezy, muzyki nie słucha się tu w milczeniu i nie trzeba sztywno siedzieć na krzesłach - jest to forma zbliżona raczej do biesiady z długimi, zastawionymi stołami. Publiczność może słuchać muzyki jazzowej przez kilka do kilkunastu godzin w atmosferze "familijsnego spotkania", na którym podaje się barszcz, żurek, bigos, flaki czy gorącą kiełbasę, "jednak muzyki nie słucha się przy okazji, lecz przede wszystkim"⁴. Tak zorganizowana sala przypomina wesele, sama impreza jest prawdziwie ludyczna, a jednocześnie spotykają się tu naprawdę dobrzy muzycy. Nie tylko grający w Rudnikach wykonawcy, lecz również zapraszani na spotkania jurorzy (muzycy profesjonalni) rozsławiają imprezę, przekazując swoje relacje i opinie w środowisku muzyków jazzowych. Spotkania integrują młodzież i starszych, konseerów muzyki z ludźmi, którzy dopiero się jej uczą oraz pozwalają osłuchać się z jazzem i różnymi jego odmianami. Poza promowaniem gminy impreza wpływa również na upowszechnianie w jej okolicach zespołowych i solowych form jazzowych.

Rudnickie Spotkania Jazzowe należy oceniać poprzez pryzmat widowni oraz występujących muzyków. Jazz charakteryzuje się bowiem tym, że i muzycy i widownia powinni aktywnie uczestniczyć w koncercie. Oba te podmioty w Rudnikach są na wysokim poziomie - prezentowane improwizacje są dobre, a publiczność doskonale reaguje i czuje atmosferę muzyki jazzowej.

Historia Spotkań Muzyków Jazzowych

W 1992 roku Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Rudnikach opracował dwa projekty - plastyczny i muzyczny, funkcjonujące do dnia dzisiejszego. Pierwszy z nich to organizowany we wrześniu Konkurs Plastyki Obzędowej, który szybko przekształcił się w imprezę o charakterze międzywoje-

³ A. Kłoskowska, *Kultura masowa, krytyka i obrona*, Warszawa 1983, s. 352.

⁴ *Młodzi pokazali, co znaczy dobry jazz*, „Nowa Trybuna Opolska” z dn. 29 11 1999.

wódzkim. Konkurs ten obejmuje kategorie takie, jak: przebrania, maski, kukły, gwiazdy, szopki, palmy i koszyczki wielkanocne, wieńce dożynkowe oraz sztukę odpustowo - jarmarczną. Cieszy się on dużym zainteresowaniem i można uznać go za dobrze zorganizowaną, konwencjonalną formę krzewienia kultury w środowisku wiejskim, związaną z tradycjami i charakterem życia wiejskiej społeczności.

Projekt drugi natomiast - I Spotkanie Muzyków Jazzowych Środowisk Wiejskich Woj. Częstochowskiego, jako wyjątkowo oryginalny, zyskał zainteresowanie Ministerstwa Kultury i Sztuki i został przez nie sfinansowany. W grudniu 1992 roku na Spotkaniu w Rudnikach wystąpiło jedynie kilka zespołów i solistów, lecz przedstawiciele władz gminy i organizatorzy uznali spotkanie za udane i warte kontynuowania ze względu na oryginalny klimat, jaki zapanował podczas pierwszego rudnickiego jazzowania.⁵ To zadecydowało o potrzebie kontynuowania Spotkań.

Rok później organizatorami II Spotkania Muzyków Jazzowych Woj. Częstochowskiego byli: Gminny Ośrodek Kultury w Rudnikach oraz Wojewódzki Ośrodek Kultury w Częstochowie, zaś patronatu udzielił Wydział Kultury i Spraw Społecznych Urzędu Wojewódzkiego w Częstochowie. Po raz pierwszy przyznano uczestnikom spotkań nagrody pieniężne, co było możliwe dzięki pozyskaniu sponsora, a impreza znów znalazła zainteresowanie ze strony lokalnej publiczności.⁶

W kolejnym, III Spotkaniu Muzyków Jazzowych wzięło udział 6 zespołów, 3 solistów i 2 orkiestry dęte, a jako publiczność uczestniczyli w nim zarówno mieszkańcy Rudnik, jak i wielbicieli muzyki jazzowej z Częstochowy oraz okolicznych miejscowości. W profesjonalnym jury, które decydowało o przyznaniu pieniężnych wyróżnień, zasiedli przedstawiciele Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego, Opolskiego Stowarzyszenia Muzyków "STOMUR" i Wojewódzkiego Ośrodka Kultury.⁷ W związku ze stałą, rokrocznie wysoką frekwencją zarówno ze strony muzyków, jak i publiczności (nie tylko lokalnej) wójt Rudnik Wieluńskich wyraził chęć rozszerzenia spotkań: "Może to szaleństwo, ale spróbujemy rozszerzać przegląd na skalę ogólnopolską".⁸

Informacje o IV Spotkaniu w 1995 roku podawały dzienniki: *Gazeta Wyborcza*, *Życie Częstochowy* oraz tygodnik *Gazeta Częstochowska*. Artykuły prasowe, opisujące te Spotkania określają poziom prezentacji muzycznych jako wysoki i zwracają szczególną uwagę na rosnące zaangażowanie publiczności, która tym razem dopisała w liczbie 400-osób. W ciągu 6 godzin zaprezentowano

⁵ *Jazzowe Spotkania w Rudnikach Wieluńskich*, „Częstochowskie A - Z” z dnia 15 12 1992.

⁶ T. Piersiak, *Woogie - boogie organisty*, „Gazeta Wyborcza” z dn. 23 12 1993.

⁷ *Był Jazz*, „Gazeta Częstochowska” z dn. 15 - 21 12 1994.

⁸ T. Piersiak, *Jazzowanie w Rudnikach*, „Gazeta Wyborcza” z dn. 12 12 1994.

wało się 11 wykonawców (wśród nich orkiestra dęta i dixieland), a po występach miało miejsce wspólne jam session. Obok uczestników wystąpili także zaproszeni goście (zespół Jazzu Tradycyjnego z Rybnika), zorganizowano również koncert muzyki komputerowej połączonej z iluminacją świetlną. Liczne grono sponsorów Spotkania umożliwiło przyznanie wyróżnień dla najlepszych uczestników w formie nagród pieniężnych.⁹ Nieustanny rozwój imprezy, pozyskiwanie nowych zwolenników, coraz większą liczbę wykonawców i rosnący poziom wykonań docenił zaproszony jako muzyczny doradca Janusz Yanina Iwański: "To jest naprawdę coś niesamowitego: w wiejskim środowisku taki tłum osób, słuchających dobrego jazzu. Niezła muzyka, trafne reakcje słuchaczy - tego Częstochowa może pozazdrościć Rudnikom"¹⁰.

W 1996 roku odbyło się V Spotkanie Muzyków Jazzowych Woj. Częstochowskiego. Wzięło w nim udział 11 wykonawców (wśród nich orkiestry dęte, soliści i zespoły), których wysłuchała ponad 400-osobowa publiczność. Kilkogodzinne prezentacje uczestników zakończyły występy zaproszonych gości i wspólne jam session.¹¹ Wysoka jakość koncertów i tłum słuchaczy w różnym wieku były najlepszą recenzją dla pomysłodawców Spotkań. Pojawiło się również szczególne zjawisko - osoby prywatne w trakcie prezentacji wręczały organizatorom kwoty pieniężne na nagrody dla muzyków, mimo iż pozyskano wcześniej 20 sponsorów. Komisja artystyczna rozdysponowała kwotę 2000 zł na nagrody, zaznaczając, że "wyróżnienia nie mają charakteru nagród konkursowych. Są ze strony profesjonalistów potwierdzeniem właściwego kierunku rozwoju wykonawców i rodzajem dotacji na dalszą pracę artystyczną"¹².

VI Spotkanie Muzyków Jazzowych w Rudnikach było ostatnim o randze wojewódzkiej. Wśród 15 uczestników nagrodzono 8 zespołów i 2 indywidualnych wykonawców. Oprócz nagród pieniężnych przyznano także nagrody rzeczowe, możliwe dzięki sponsorom z okolicznych miejscowości. Dodatkową nagrodę, niezależną od decyzji jurorów, przyznała również Ochotnicza Straż Pożarna z Rudnik.¹³ Po raz kolejny zabrakło miejsc siedzących dla wszystkich chętnych do obejrzenia koncertów jazzowych i część z nich musiała wysłuchać prezentacji na stojąco, zaś w lokalnej prasie opisującej Spotkania pojawiły się wzmianki o "legendzie, która już otacza imprezę".¹⁴ Organizatorzy i członkowie Komisji Artystycznej postanowili od przyszłego roku poszerzyć zakres

⁹ T. Piersiak, *Gminne jazzowanie*, „Gazeta Wyborcza” z dn. 12 12 1995.

¹⁰ *Spotkania muzyków Jazzowych - nagrody dla najlepszych*, „Życie Częstochowy” z dn. 14 12 1995.

¹¹ „Biuletyn Informacyjny Gminy Rudniki”, Nr 1/97.

¹² *Rachunki niepowtarzalne*, „Gazeta Wyborcza” z dn. 9 12 1996.

¹³ *Nagrody dla najlepszych jazzmanów rozdane*, „Życie Częstochowy” z dn. 18 12 1997.

¹⁴ *Jazz na wsi*, „Gazeta Wyborcza” z dn. 15 12 1997.

Spotkań poza region częstochowski i nadać imprezie, osiągającej takie sukcesy, rangę międzywojewódzką.

Kolejne jazzowe muzykowanie w Rudnikach miało już szerszy zasięg i odbyło się pod nazwą: VII Spotkanie Muzyków Jazzowych Województw Południowej Polski. Wzięło w nim udział 14 wykonawców z województw: opolskiego, częstochowskiego, bielskiego i sieradzkiego, a koncert trwał do północy. Mimo iż, Spotkania mają charakter niekonkursowy, a impreza polega przede wszystkim na wspólnym muzykowaniu, Komisja Artystyczna przyznała wyróżnienia (poparte gratyfikacją finansową) ośmiu zespołom i trzem wokalistkom.¹⁵ Prezentowane były zarówno utwory jazzu tradycyjnego, jak również jazzu nowoczesnego, a ich poziom uznano za bardzo wysoki. Wielokrotne bisy dowiodły, że wykonawcy zostali należycie nagrodzeni nie tylko przez jurorów, lecz i przez coraz wprawniejszą muzycznie publiczność rudnicką, a profesjonalizm zarówno na scenie, jak i na widowni stworzył imprezę, której pozazdrościć mógłby niejeden ośrodek wojewódzki. Po ogłoszeniu werdyktu rozpoczęło się tradycyjne jam session z udziałem wszystkich wykonawców, które trwało aż do rana.¹⁶ W związku z corocznym problemem, jakim był tłok spowodowany dużą liczbą chętnych do obejrzenia Spotkań, tym razem zmieniono nieco organizację widowni - liczbę miejsc ograniczono do liczby krzeseł, dodając jednak stoliki na balkonie. Zmiany te nie spowodowały jednak mniejszej frekwencji - widzów było kilkuset, a bilety wyprzedano już tydzień przed imprezą.¹⁷ Spotkania wspierało 16 sponsorów, zaś patronat medialny sprawowało Radio Opole i TVP Katowice. Obie stacje nadały w swoich programach obszernie sprawozdania z Rudnik. Zarówno media, jak i prasa podkreślały, że małe Rudniki dopracowały się imprezy prawdziwie profesjonalnej i mającej coraz większe znaczenie na kulturalnej mapie Polski. Jazz nie musi być muzyką zadymionych, małych miejskich klubów - doskonale bawili się przy niej rudniczanie w atmosferze biesiady, bowiem gości Spotkań uraczono bigosem, kiełbasą oraz żurkiem.¹⁸

VIII Spotkanie Muzyków Jazzowych, jako impreza o bogatej już tradycji i coraz wyższych notowaniach zgromadziło 11 uczestników i pełną po brzegi salę widowiskową. Organizatorami VIII Spotkań byli: GOKSiR, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Częstochowie, Starostwo Powiatowe w Oleśnie i OSP Rudniki. W efekcie reformy administracyjnej, Rudniki znalazły się w województwie opolskim i patronatu udzielił tym razem Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Marszałkowskiego w Opolu, a obecny na Spotkaniu dyrektor tego

¹⁵ *Jazz prosto z Rudnik*, „Trybuna Śląska” z dn. 18 12 1998.

¹⁶ „Biuletyn Informacyjny Gminy Rudnik”, Nr 1/99.

¹⁷ T. Piersiak, *Jazzowy zawrót głowy*, „Gazeta Wyborcza” z dn. 18 12 1998.

¹⁸ *Jazz na wsi*, „Trybuna Opolska” z dn. 18 12 1998.

Wydziału uznał imprezę za najlepszą na Opolszczyźnie.¹⁹ Patronami byli również starosta oleski i wójt gminy Rudniki, medialną opiekę objęły: Radio Opole i Nowa Trybuna Opolska, a sponsorowało imprezę 9 firm z okolicznych miejscowości.²⁰ Mimo iż Spotkanie nie miało charakteru konkursowego, wyłoniono laureatów i przyznano nagrody. Poza wyróżnieniami Komisji Artystycznej, OSP z Rudnik i redakcja Oleskiej Gazety Powiatowej także nagrodziły wybranych przez siebie wykonawców. Gwiazdą wieczoru był big-band z Olzy, który muzykował z laureatami Spotkania niemal do świtu. Impreza miała już tradycyjnie charakter biesiady, odróżniający ją od innych koncertów jazzowych, a licznie przybyli zaproszeni goście oraz publiczność mogli wysłuchać doskonałych improwizacji na temat standardów jazzowych przy zastawionych jedzeniem stołach.

W 2000 roku miało miejsce w Rudnikach IX Spotkanie Muzyków Jazzowych Województw Południowej Polski, a zgłosiło się na nie aż 15 zespołów i 3 artystów indywidualnych - w sumie około 80 osób. Wśród nich znaleźli się muzycy z Opola, Łodzi, Bielska - Białej, Sosnowca, Olesna, Wrocławia, Częstochowy i Praszki.²¹ Wyłoniono 3 najlepsze prezentacje (I, II, i III nagroda), przyznano 6 wyróżnień oraz 2 nagrody specjalne. "Jurorzy byli zgodni: tegoroczne spotkania jazzowe, będąc ewenementem w środowisku wiejskim, osiągnęły autentyczny profesjonalizm. -Proponuję przemianować Rudniki Wieluńskie na Jazzowe (...) - dodał J. Wójcik"²², dyrektor departamentu oświaty, kultury i sportu Urzędu Marszałkowskiego w Opolu.

Jubileuszowe, X Spotkanie pobiło znów rekordy frekwencji. Na scenie zagrało 17 wykonawców (m.in. z Częstochowy, Opola, Wielunia, Praszki, Kutna) i po raz pierwszy znalazł się wśród nich zespół zagraniczny (trio z Węgier).²⁴ Tym razem wręczono aż kilkanaście nagród. Liczba sponsorów także była duża - 16 firm udzieliło Spotkaniom finansowego wsparcia. Wśród organizatorów oprócz GOKSiR znaleźli się: Rejonowy Ośrodek Kultury w Częstochowie i OSP w Rudnikach, a patronowali Spotkaniom: Marszałek Województwa Opolskiego, Starosta Powiatu Oleskiego oraz Wójt Gminy Rudniki. Patronat medialny sprawowała Nowa Trybuna Opolska i Radio Opole. Oprócz improwizacji na scenie można było obserwować również improwizacje taneczne widzów na parkiecie, którzy jubileuszowe Spotkanie uczcili licznym przybyciem na imprezę. Jako gość specjalny Spotkań wystąpił z koncertem zespół, będący laure-

¹⁹ T. Piersiak, *Jazz bez granic*, „Gazeta Wyborcza” z dn. 30 11 1999.

²⁰ VIII Spotkanie Muzyków Jazzowych - Rudniki '99, „Oleska Gazeta Powiatowa”, nr 11/99.

²¹ *Jazzowanie w Rudnikach*, „Nowa Trybuna Opolska” z dn. 10 11 2000.

²² T. Piersiak, *Jazz w gminie*, „Gazeta Wyborcza” z dn. 13 11 2000.

²³ A. Koszałkowska, *Jam session do rana*, „Nowa Trybuna Opolska” z dn. 13 11 2000.

²⁴ A. Koszałkowska, *Jazz biesiadny*, „Nowa Trybuna Opolska” z dn. 12 11 2001.

atem Międzynarodowego Festiwalu Jazzu Tradycyjnego "Złota Tarka", a impreza zakończyła się wspólnym jam session.

XI Spotkanie Muzyków Jazzowych Województw Południowej Polski zgromadziło 10 wykonawców i ponad 300 widzów. Komisja Artystyczna przyznała wyróżnienia 5 zespołom i 3 solistom oraz 2 nagrody specjalne dla instrumentalistów, którzy wykazali się szczególną wirtuozerią. Nie obyło się bez występu zaproszonej gwiazdy i wspólnego muzykowania na zakończenie imprezy. Po raz kolejny niepowtarzalna atmosfera Spotkań i przyjacielski stosunek do muzyków, zarówno ze strony organizatorów, jak i wiernej publiczności, ściągnęły do Rudnik zespoły o uznanej już pozycji na muzycznej scenie oraz najmłodszą generację muzyków - uczniów różnych szkół - grających w big-bandach.²⁵

Zeszłoroczne, XII Spotkanie Muzyków Jazzowych uświetnił swoją obecnością znany saksofonista jazzowy z Krakowa, Janusz Muniak. W Spotkaniu wzięło udział 12 zespołów m.in. z Opola, Częstochowy, Zabrze, Łodzi, Wielunia i Konopisk, a ich występy oglądało ponad trzystu biesiadujących miłośników jazzu. Komisja Artystyczna przyznała Grand Prix, 5 nagród i 5 indywidualnych wyróżnień. Patronat medialny Spotkań w stosunku do lat poprzednich poszerzył się o opolski oddział TVP i lokalną gazetę - Kulisy Powiatu Olesno. Impreza była przygotowywanym przez trzy miesiące ogromnym przedsięwzięciem, które wsparło finansowo 12 sponsorów. Jedyna w kraju impreza jazzowa organizowana na tak wielką skalę w środowisku wiejskim zakończyła się po raz dwunasty ogromnym sukcesem. Na 4 grudnia 2004 r. planowane jest w Rudnikach kolejne, XIII Spotkanie Muzyków Jazzowych Województw Południowej Polski, na którym będą mogły zaprezentować się zespoły jazzowe oraz soliści. GOKSiR już w październiku 2003 r. złożył wnioski o dofinansowanie tegorocznych, XIII Spotkań, co może umożliwić organizatorom zaproszenie muzyków jazzowych z zagranicy.²⁶

Podsumowanie

Pomysł, aby grać muzykę jazzową, wyrafinowaną w tak małej miejscowości, jaką są Rudniki Wieluńskie można było od początku uznać za irracjonalny lub co najmniej przewrotny. Kto przyjedzie na takie Spotkanie? Skąd wziąć publiczność? Okazało się jednak, że zainteresowani przyjeżdżają, a okoliczna publiczność stale dopisuje. Rudnickie Spotkania Muzyków Jazzowych odnoszą ciągle sukcesy i stały się niezwykle oczekiwaną, tak przez wykonawców, jak i słuchaczy, imprezą. Sala widowiskowa ośrodka kultury co roku

²⁵ W. Żurawicki, *Biesiada przy swingu*, „Nowa Trybuna Opolska” z dn. 9 12 2002.

²⁶ T. Krawczyk, *Do białego rana*, „Nowa Trybuna Opolska” z dn. 8 12 2003.

"pęka w szwach", a zaproponowana przez organizatorów forma biesiady znalazła akceptację środowiska muzycznego i lokalnej społeczności. Osoby przyzwyczajone do kameralnego grania jazzu w zadymionych kawiarniach czy małych klubach, mogą uznać atmosferę wielkiego przyjęcia za zbyt egzotyczną, czy wręcz nieodpowiednią, jednak sukces spotkań jazzowych organizowanych w Rudnikach wydaje się przeczyć tego typu stereotypom.

Spotkania Muzyków Jazzowych znalazły stałe miejsce w kalendarzu wojewódzkich przedsięwzięć artystycznych. Mają już bogatą tradycję i stale rosnące notowania. Są ewenementem na palecie imprez kulturalnych organizowanych w środowiskach wiejskich i z całą pewnością można nazwać je niekonwencjonalną, lecz jednocześnie wyjątkowo skuteczną formą promocji życia muzycznego i krzewienia kultury na wsi.